

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 128 0 I 002849 22 Gž 4

Novi Travnik, 19.05.2022. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija Mirjane Grubešić, kao predsjednice vijeća, Suade Kahrić i Senada Begović, kao članova vijeća, u izvršnom postupku tražioca izvršenja Mikrokreditna fondacija "Sunrise", Sarajevo, ul. Zagrebačka broj 50, protiv izvršenika I.M. iz J.,, zastupana po punomoćniku, sinu E.M. iz J.,, radi izvršenja, vrijednost spora 34.683,73 KM odlučujući o žalbi izvršenika izjavljenoj na rješenje Općinskog suda u Jajcu, broj: 128 0 I 002849 22 I 2 od 06.01.2022. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 19.05.2022. godine, donio je slijedeće:

RJEŠENJE

Žalba izvršenika se uvažava, rješenje Općinskog suda u Jajcu, broj: 128 0 I 002849 22 I 2 od 06.01.2022. godine preinačava, tako da se usvaja prigovor izvršenika od 04.11.2010. godine, ukida se klauzula o izvršnosti i pravosnažnosti i stavlja van snage rješenje o izvršenju, broj: 128 0 I 002849 13 I (stari broj predmeta: 046-1-I-09-001668) od 21.10.2010. godine i ukidaju sve provedene radnje te se odbacuje prijedlog za izvršenje kao neuredan.

Obrazloženje

Prvostepenim rješenjem odlučeno je: „Usvaja se prigovor izvršenika od dana 04.11.2010. godine, izjavljen protiv rješenja o izvršenju ovog suda, broj 128 0 I 002849 13 I (stari broj predmeta:046-1-I-09-001668) od 21.10.2010. godine, obustavlja se izvršni postupak i ukidaju sve provedene procesne radnje.”

Protiv prvostepenog rješenja žalbu je blagovremeno izjavio punomoćnik izvršenika, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede pravila postupka i pogrešne primjene materijalnog prva. U vrlo opširnoj žalbi obrazlaže da je prvostepeni sud postupajući po prijedlogu za izvršenje isti usvojio i donio rješenja o izvršenju suda, broj: 128 0 I 002849 13 I (stari broj predmeta:046-1-I-09-001668) od 21.10.2010. godine i to na temelju mjenice koja nije protestirana, dakle nije vjerodostojna isprava. Nadalje navodi da je na navedeno rješenje o izvršenju izvršenik blagovremeno izjavila prigovor o kome nije odlučeno, nego je bez obzira na izjavljeni prigovor rješenje postalo pravosnažno sa danom 30.12.2005. godine i naređeno provođenje istog Federalnom zavodu PIO/MIO. Nadalje navodi da je postupak u cijelosti trebalo voditi u okvirima zakona kako je to i naloženo odlukom Ustavnog suda obzirom da je prvostepeni sud dozvolio izvršenje na osnovu mjenice sa klauzulom „bez protesta“, broj: AF 2641625, mada mjenica koju je podnio tražitelj izvršenja nije vjerodostojna isprava jer nije protestirana, ali i pored toga prvostepeni sud u obrazloženju rješenja navodi da se radi o vjerodostojnoj ispravi, što nije tačno i zbog čega je obrazloženje

pobijanog rješenja kontradiktorno sa izrekom rješenja. Izvršenik navodi da su neosnovane i nezakonite potvrde o pravomoćnosti i izvršnosti rješenja o izvršenju od 21.10.2010. godine, a ukidanjem rješenja o izvršenju po prigovoru od 02.04.2021. godine postupak je vraćen na stanje od 08.12.2014. godine zbog čega je bilo potrebno da se otklone sve nepravilne i nezakonite radnje koje su počinjene u toku ovog postupka. Žalitelj smatra da je potrebno ukinuti rješenje od 21.10.2010. godine jer po okončanju drugostepenog postupka se ne bi mogao podnijeti prijedlog za protivizvršenje obzirom da ne bi bili ispunjeni zakonski uvjeti. U žalbi navodi da je ovakvim nepravilnim postupanjem prvostepenog suda izvršeniku pričinjena materijalna šteta jer je djelomičnim provođenjem izvršenja na 62 mirovine izvršenici oduzet novac u iznosu od 9.920,00 KM. Zbog svega navedenog predlaže sudu da žalbu usvoji i preinači prvostepeno rješenje na način da usvoji prigovor izvršenice od 04.11.2010. godine izjavljen protiv rješenja o izvršenju Općinskog suda u Bugojnu, broj: 046-1-I-09-001 668 od 21.10.2010. godine, tako da se ukinu kao nezakonite potvrde o izvršnosti i pravomoćnosti rješenja i da se obustavi izvršni postupak i ukinu sve provedene radnje. U dopuni žalbe navodi hronologiju postupanja u ovom predmetu te se poziva na član 199., člana 125. stav 3. i član 200. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH, na član 133., član 142., 157. Zakona o upravnom postupku, te na odluku Ustavnog suda BiH, broj: 1613/19 od 03.02.2021.godine u kojoj je odlučeno: nalaže se Općinskom sudu u Jajcu da u skladu sa članom 62. stav 1. Pravila Ustavnog suda BiH poduzme sve radnje propisane zakonom s ciljem zaštite prava koja pripadaju apelantici kao izvršenici u ovom izvršnom postupku u skladu sa članom II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 1. Protokola broj 1 uz evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Odgovor na žalbe nije izjavljen.

Nakon što je ispitao prvostepeno rješenje u granicama navoda iz žalbi i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), a u vezi sa članom 21. stav 1. Zakona o izvršnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/03, 52/03, 33/06, 39/06, 39/09, 35/12 i 46/16), odlučeno je kao u izreci ovoga rješenja iz slijedećih razloga:

Žalba je osnovana.

Prvostepeni sud u obrazloženju pobijanog rješenja navodi da je po prijedlogu tražioca izvršenja sud dozvolio izvršenje na osnovu vjerodostojne isprave, mjenice sa klauzulom „bez protesta“, broj: AF 2641625 radi isplate iznosa od 34.683.73 KM sa zateznom kamatom tako što je donio rješenje o izvršenju, broj: 046-1-I-09-001668 od 21.10.2010. godine kojim je određeno izvršenje na novčanim sredstvima izvršenice, odnosno mirovini koju ostvaruje kod FZ PIO/MIO. Nadalje obrazlaže da je izvršenica blagovremeno dana 04.11.2010. godine uložila prigovor na rješenje o izvršenju u kojem navodi da rješenje pobija u cijelosti kao i cjelokupan dug odnosno postojanje bilo kakvog potraživanja tražioca izvršenja, da je kredit koji je odobren M.E. otplaćen i isti se ne nalazi u evidenciji kredita kod Centralne banke BiH, te da ne postoji ni dug jemca. Dalje navodi da je tražitelj izvršenja neovlašteno popunio mjenicu, te istu nije mogao dovesti u vezu sa kreditom koji je odobren EM. jer ne posjeduje ugovor o jemstvu. U odgovoru na podneseni prigovor od dana 08.12.2014. godine tražilac izvršenja osporio je navode iz podnesenog prigovora izvršenice ističući da je

izvršenica lično potpisala mjenicu koja predstavlja osnov za pokretanje predmetnog izvršnog postupka te da izvršenica ne posjeduje nikakve dokaze o tome da je dug izmiren.

Presudom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, broj: AP 1613/19 od 03.02.2021. godine u tački 61. i 62. Odluke, utvrđeno je da je u ranijem toku postupka povrijeđeno pravo na imovinu I.M. kada je od strane suda naloženo provođenje rješenja o izvršenju iako nije odlučeno o prigovoru apelantice, te stoga isto nije moglo postati pravomoćno i izvršno.

Odredbama iz člana 29. Zakona o izvršnom postupku Federacije BiH (vjerodostojna isprava), propisano je

(1) Izvršenje radi ostvarivanja novčanog potraživanja određuje se i na osnovu vjerodostojne isprave,

(2) *Vjerodostojna isprava je, prema ovom zakonu, mjenica i ček s protestom....*

(3) Vjerodostojna isprava je podobna za izvršenje ako su u njoj naznačeni tražilac izvršenja i izvršenik, te predmet, vrsta, obim i vrijeme ispunjenja obaveze.

Odredbom iz člana 35. Zakona o izvršnom postupku Federacije BiH (prijedlog za izvršenje), propisano je

(5) ako se prijedlog za izvršenje podnosi na osnovu vjerodostojne isprave, prilaže se ta isprava u originalu ili ovjerenom kopijom

Odredbama iz člana 36. Zakona o izvršnom postupku Federacije BiH (prijedlog za izvršenje), propisano je

(1)prijedlog za izvršenje mora sadržavati zahtjev za izvršenje u kojem će biti naznačena izvršna ili vjerodostojna isprava na osnovu koje se traži izvršenje, tražilac izvršenja i izvršenik, potraživanje čije se ostvarenje traži, sredstvo kojim izvršenje treba provesti, predmet izvršenja ako je poznat, kao i druge podatke koji su potrebni za provođenje izvršenja.

Odredbama člana 49. Zakona o izvršnom postupku Federacije BiH (rješenje o prigovoru), propisano je

(3) ako usvoji prigovor, sud će, prema okolnostima slučaja, obustaviti izvršenje u cijelosti ili djelimično i ukinuti sprovedene radnje.

Prvostepeni sud u pobijanom rješenju obrazlaže da je rješenjem Općinskog suda u Jajcu od dana 02.04.2021. godine, odlučeno je po prigovoru izvršenika, te je istim određeno da se prijedlog za izvršenje smatra tužbom, da će se postupak nastaviti po pravilima parničnog postupka, te se izvršenje odgađa do pravosnažne odluke parničnog suda i da će se nastaviti na prijedlog tražioca izvršenja ukoliko uspije sa tužbom. Rješenjem Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 128 0 I 002849 21 Gž 2 od 23.11.2021. godine, ukinuto je rješenje Općinskog suda u Jajcu od dana 02.04.2021. godine i predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje. U obrazloženju rješenja je navedeno da samo protestirana mjenica ima značaj vjerodostojne isprave na osnovu koje je moguće uspješno tražiti, odnosno dozvoliti izvršenje nad imovinom mjeničnih dužnika, a ako mjenica nije protestirana, mjenično potraživanje moguće je tražiti redovnom tužbom. Mjenica koja nije protestirana, pa i ako ima klauzulu „bez protesta“ ne predstavlja vjerodostojnu ispravu, jer klauzula „bez protesta“, kako je to propisano odredbom člana 47. Zakona o mjenici, znači da nije

potrebno podizati protest da bi potpisnici kao što je avalist, indosant, trasant kod akceptirane mjenice ostali u mjeničnoj obavezi, iako mjenica nije protestirana. Zakon ne predviđa mogućnost da se klauzulom „bez protesta“ nadomjesti protest koji je obavezan kod izvršenja na osnovu vjerodostojne isprave, odnosno mjenice. Protest mjenice je poseban postupak koji se vodi pred sudom i u kojem se utvrđuje činjenica da glavni mjenični dužnik nije pravovremeno platio mjenicu, pa na osnovu provedenog postupka sudski organ na zahtjev imatelja mjenice izdaje javnu ispravu kojom se potvrđuje da su bile sa strane vjerovnika poduzete sve radnje potrebne za ostvarivanje mjeničnog prava i da mjenica nije pravovremeno bila naplaćena. Protest je dokazno sredstvo imatelja mjenice da je on poduzeo sve radnje koje su bile potrebne za ostvarivanje mjeničnog prava i da mjenica nije bila naplaćena. Također je navedeno da je Vrhovni sud Federacije BiH je na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 05.12.2016. godine u predmetu 22 0 I 031405 16 Spp donio odluku kojom Građansko odjeljenje Vrhovnog suda Federacije BiH izrazilo pravno shvatanje da mjenica, koja nije protestirana iako sadrži klauzulu „Bez protesta“ ne smatra se vjerodostojnom ispravom. Kantonalni sud u Novom Travniku je u svom rješenju naveo da će prvostepeni sud ponovno odlučiti o prigovoru izvršenika na način da prethodno utvrdi da li je prijedlog za izvršenje, spram gore navedenih zakonskih odredbi, podnesen na osnovu vjerodostojne isprave, mjenice sa protestom, pa nakon prednjeg utvrđenja odlučiti o pravilnosti donesenog rješenju o izvršenju.

„Ako prijedlog za izvršenje ne sadržava sve što je potrebno da bi se po njemu moglo postupiti, sud je dužan pozvati podnosioca da ga dopuni u određenom roku uz upozorenje da će ga u slučaju ako ga ne dopuni, u tom roku, odbaciti“. (VpsH, PŽ-729/82 od 19.09.1983 g., prema: Ivica Crnić, Izvršni postupak u praksi, Zagreb, 1989, str. 54), a što je posljedica primjene odredbi iz člana 336. Zakona o parničnom postupku, po osnovu člana 21. Zakona o izvršnom postupku.

Postupajući po uputama Kantonalnog suda zaključkom od dana 10.12.2021. godine pravilno je postupio prvostepeni sud je zaključkom od 10.12.2021. godine pozvao tražitelja izvršenja da u roku od 8 dana sud obavijesti da li je da li je mjenica, broj: AF2641625 na temelju koje je pokrenut izvršni postupak protestirana, te ukoliko jeste da sudu dostavi dokaz o navedenom. Podneskom od dana 22.12.2021. godine tražitelj izvršenja nije dostavio dokaz da je mjenica protestirana, te u istom obrazlaže razloge zbog kojih smatra da istu nije potrebno protestirati, te predlaže da sud nastavi izvršni postupak.

Prvostepeni sud je u ponovnom postupku odlučivao o prigovoru izvršenika te nakon ocjene svih navoda i dokaza koji su provedeni u toku postupka, pravilno cijenio da je prigovor izvršenika osnovan.

Međutim, ovaj sud ističe da je odredbama člana 21. Zakona o izvršnom postupku Federacije BiH propisano da u izvršnom postupku na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku Federacije BiH, a prema odredbama iz člana 36. Zakona o izvršnom postupku Federacije BiH, pravilno je prvostepeni sud postupio kada je zaključkom pozvao tražioca izvršenja da dostavi dokaz o tome da li je protestirana mjenica i ako jeste da dostavi dokaz o istom a obzirom na činjenicu da je u ponovljenom postupku tražitelj izvršenja nije postupio po zaključku suda od 10.12.2021. godine, odnosno nije dostavio dokaz da je mjenica protestira nego naprotiv potvrdio je da ista nije protestirana, dakle po podnesenom

prijedlogu za izvršenje prvostepeni sud nije mogao postupati jer ne postoji vjerodostojna isprava podobna za izvršenje shodno odredbama iz člana 29. Zakona o izvršnom postupku Federacije BiH, to je sud prihvatajući osnovanim prigovor iz žalbe izvršenice trebao odlučiti shodno odredbama iz člana 334. i 336. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH.

Zbog navedenog ovaj sud je žalbu izvršenice uvažio i odlučio kao u izreci odluke primjenom odredbi iz člana 229. stav 1. tačka 4., a u vezi sa članom 235. stav 1. tačka 3. i članom 236. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH.

Predsjednica vijeća
Mirjana Grubešić